

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 924/2009**

z dnia 16 września 2009 r.

**w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie oraz uchylające rozporządzenie (WE)
nr 2560/2001**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 266 z 9.10.2009, s. 11)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r.	L 94	22	30.3.2012
► <u>M2</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/518 z dnia 19 marca 2019 r.	L 91	36	29.3.2019

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY (WE) NR 924/2009**

z dnia 16 września 2009 r.

**w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie oraz
uchylające rozporządzenie (WE) nr 2560/2001**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie określa zasady dotyczące płatności transgranicznych we Wspólnocie w celu zapewnienia, by opłaty za płatności transgraniczne w ramach Wspólnoty były takie same jak opłaty za płatności w tej samej walucie w państwie członkowskim.
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie, zgodnie z przepisami dyrektywy 2007/64/WE, do płatności transgranicznych, które są nominowane w euro lub w walucie krajowej państw członkowskich, które powiadomiły o swojej decyzji w sprawie rozszerzenia zastosowania niniejszego rozporządzenia na swą walutę krajową zgodnie z art. 14.
3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do płatności dokonywanych przez dostawców usług płatniczych na ich własny rachunek lub w imieniu innych dostawców usług płatniczych.
4. Artykuły 6, 7 i 8 określają zasady dotyczące nominowanych w euro transakcji polecenia zapłaty pomiędzy dostawcami usług płatniczych odbiorcą płatności i płatnika.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „płatność transgraniczna” oznacza przetwarzaną w sposób elektroniczny transakcję płatniczą inicjowaną przez płatnika albo przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, w której przypadku dostawca usług płatniczych płatnika oraz dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w innych państwach członkowskich;
- 2) „płatność krajowa” oznacza przetwarzaną w sposób elektroniczny transakcję płatniczą inicjowaną przez płatnika albo przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, w przypadku których dostawca usług płatniczych płatnika oraz dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w tym samym państwie członkowskim;
- 3) „płatnik” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest właścicielem rachunku płatniczego i składa zlecenie płatnicze z tego rachunku płatniczego, lub – w przypadku gdy rachunek płatniczy nie występuje – osoba fizyczna lub prawna, która składa zlecenie płatnicze;
- 4) „odbiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną będącą zamierzonym odbiorcą środków stanowiących przedmiot transakcji płatniczej;

▼ B

- 5) „dostawca usług płatniczych” oznacza dowolną z kategorii osób prawnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 dyrektywy 2007/64/WE, oraz osoby fizyczne lub prawne, o których mowa w art. 26 tej dyrektywy, jednak z wyłączeniem instytucji wymienionych w art. 2 dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe ⁽¹⁾ korzystających z wyłączenia udzielonego przez państwo członkowskie na mocy art. 2 ust. 3 dyrektywy 2007/64/WE;
- 6) „użytkownik usług płatniczych” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z usług płatniczych w charakterze płatnika albo odbiorcy, lub obu łącznie;
- 7) „transakcja płatnicza” oznacza działanie zainicjowane przez płatnika albo przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, polegające na lokowaniu, transferze lub wycofaniu środków, niezależnie od rodzaju zobowiązań między płatnikiem a odbiorcą stanowiących powód transakcji;
- 8) „zlecenie płatnicze” oznacza każdą dyspozycję płatnika lub odbiorcy skierowaną do jego dostawcy usług płatniczych z żądaniem wykonania transakcji płatniczej;
- 9) „opłata” oznacza każdą opłatę nałożoną przez dostawcę usług płatniczych na użytkownika usług płatniczych i bezpośrednio lub pośrednio związaną z transakcją płatniczą;

▼ M1

- 10) „środki” oznaczają banknoty i monety, zapis księgowy i pieniądz elektroniczny określone w art. 2 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością ⁽²⁾;

▼ B

- 11) „konsument” oznacza osobę fizyczną działającą w celach, które nie są związane z jej działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;
- 12) „mikroprzedsiębiorstwo” oznacza przedsiębiorstwo, które w momencie zawarcia umowy o usługę płatniczą jest przedsiębiorstwem zdefiniowanym w art. 1 i art. 2 ust. 1 i 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw ⁽³⁾;
- 13) „opłata interchange” oznacza opłatę za każdą transakcję polecenia zapłaty uiszczaną pomiędzy dostawcami usług płatniczych płatnika i odbiorcy;
- 14) „polecenie zapłaty” oznacza usługę płatniczą polegającą na obciążeniu rachunku płatniczego płatnika, w przypadku gdy transakcja płatnicza została zainicjowana przez odbiorcę na podstawie zgody płatnika udzielonej odbiorcy, dostawcy usług płatniczych odbiorcy albo własnemu dostawcy usług płatniczych płatnika;

⁽¹⁾ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7.

⁽³⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.

▼B

- 15) „schemat poleceń zapłaty” to wspólny zbiór zasad, praktyk i norm uzgodnionych pomiędzy dostawcami usług płatniczych w celu realizacji transakcji poleceń zapłaty.

*Artykuł 3***Opłaty za płatności transgraniczne odpowiadające im płatności krajowe****▼M1**

1. Opłaty nakładane przez dostawcę usług płatniczych na użytkownika usług płatniczych w odniesieniu do płatności transgranicznych są takie same jak opłaty nakładane przez tego dostawcę usług płatniczych na użytkowników usług płatniczych w odniesieniu do odpowiadających im płatności krajowych o tej samej wartości i w tej samej walucie.

▼B

2. Przy obliczaniu wysokości opłat za płatności transgraniczne do celów ust. 1 dostawca usług płatniczych określa odpowiadającą im płatność krajową.

Właściwe organy wydają wytyczne dotyczące określania płatności krajowych odpowiadających płatnościom transgranicznym w przypadkach, gdy uznają to za konieczne. Właściwe organy państw członkowskich aktywnie współpracują w ramach Komitetu ds. Płatności utworzonego zgodnie z art. 85 ust. 1 dyrektywy 2007/64/WE w celu zapewnienia spójności wytycznych dotyczących płatności krajowych odpowiadających płatnościom transgranicznym.

3. W przypadku gdy państwo członkowskie powiadomiło o swojej decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na swoją walutę krajową zgodnie z art. 14, płatność krajowa wykonywana w walucie tego państwa członkowskiego może być uważana za odpowiadającą płatności transgranicznej nominowanej w euro.

4. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do opłat za przeliczenie waluty.

*Artykuł 4***Ułatwienie automatyzacji płatności**

1. W stosownych przypadkach dostawca usług płatniczych przekazuje użytkownikowi usług płatniczych IBAN użytkownika usług płatniczych oraz BIC dostawcy usług płatniczych.

W stosownych przypadkach dostawca usług płatniczych podaje ponadto IBAN użytkownika usług płatniczych oraz BIC dostawcy usług płatniczych na wyciągach z rachunku lub w załączniku do nich.

Dostawca usług płatniczych bezpłatnie przekazuje użytkownikowi usług płatniczych informacje wymagane na mocy niniejszego ustępu.

▼M1

▼ M1

3. Dostawca usług płatniczych może nałożyć na użytkownika usług płatniczych opłaty dodatkowe w stosunku do opłat pobieranych zgodnie z art. 3 ust. 1, w przypadku gdy użytkownik ten zleca dostawcy usług płatniczych wykonanie płatności transgranicznej bez podania numeru IBAN oraz – w stosownych przypadkach i zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiającym wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 924/2009 ⁽¹⁾ – odpowiedniego BIC dla danego rachunku płatniczego w innym państwie członkowskim. Opłaty te muszą być odpowiednie i proporcjonalne do kosztów. Są one uzgadniane między dostawcą usług płatniczych a użytkownikiem usług płatniczych. Dostawca usług płatniczych informuje użytkownika usług płatniczych o wysokości dodatkowych opłat w odpowiednim terminie, zanim użytkownik usług płatniczych zostanie związany takim uzgodnieniem.

▼ B

4. Tam, gdzie to stosowne w związku z charakterem danej transakcji płatniczej, w odniesieniu do całego fakturowania towarów i usług we Wspólnocie dostawca towarów i usług, który akceptuje płatności objęte niniejszym rozporządzeniem, przekazuje swój IBAN oraz BIC swojego dostawcy usług płatniczych swoim klientom.

*Artykuł 5***Sprawozdawczość do celów statystyk bilansu płatniczego****▼ M1**

1. Ze skutkiem od dnia 1 lutego 2016 r. państwa członkowskie znoszą krajowe obowiązki sprawozdawcze oparte na danych rozrachunkowych nałożone na dostawców usług płatniczych do celów statystyk bilansu płatniczego w związku z transakcjami płatniczymi przeprowadzanymi przez ich klientów.

▼ B

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, państwa członkowskie mogą nadal gromadzić dane zagregowane lub inne odnośne bezpośrednio dostępne informacje, pod warunkiem że takie gromadzenie nie ma wpływu na sprawne przetwarzanie płatności i może być w pełni zautomatyzowane przez dostawców usług płatniczych.

*Artykuł 6***Oplata interchange od transgranicznych transakcji polecenia zapłaty**

W przypadku braku jakiegokolwiek dwustronnego porozumienia między dostawcami usług płatniczych odbiorcy płatności i płatnika, od każdej transakcji polecenia zapłaty przeprowadzonej przed dniem 1 listopada 2012 r. stosuje się wielostronną opłatę interchange w wysokości 0,088 EUR, płatną przez dostawcę usług płatniczych odbiorcy na rzecz dostawcy usług płatniczych płatnika, chyba że dani dostawcy usług płatniczych uzgodnili niższą wielostronną opłatę interchange.

⁽¹⁾ Dz.U. L 94, 30.3.2012 s. 22.

▼ B*Artykuł 7***Oplata interchange od krajowych transakcji polecenia zapłaty**

1. Bez uszczerbku dla ust. 2 i 3, w przypadkach gdy pomiędzy dostawcami usług płatniczych odbiorcy i płatnika obowiązuje wielostronna opłata interchange lub inne wynagrodzenie dotyczące krajowej transakcji polecenia zapłaty przeprowadzonej przed dniem 1 listopada 2009 r., taka wielostronna opłata interchange lub inne uzgodnione wynagrodzenie stosuje się do każdej krajowej transakcji polecenia zapłaty zrealizowanej przed dniem ► M1 1 lutego 2017 r. ◀
2. W przypadkach gdy taka wielostronna opłata interchange lub inne uzgodnione wynagrodzenie zostaną obniżone lub zniesione przed dniem ► M1 1 lutego 2017 r. ◀, taka obniżka lub zniesienie ma zastosowanie do wszystkich krajowych transakcji polecenia zapłaty zrealizowanych przed tą datą.
3. W przypadkach obowiązywania dwustronnej umowy pomiędzy dostawcami usług płatniczych odbiorcy i płatnika dotyczącej krajowych transakcji polecenia zapłaty, ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do krajowych transakcji polecenia zapłaty zrealizowanych przed dniem ► M1 1 lutego 2017 r. ◀

▼ M1▼ B*Artykuł 9***Właściwe organy**

Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy odpowiedzialne za zapewnienie przestrzegania niniejszego rozporządzenia.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych właściwych organach w terminie do dnia 29 kwietnia 2010 r. Państwa członkowskie bezzwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich późniejszych zmianach dotyczących tych organów.

Państwa członkowskie mogą wyznaczyć istniejące już organy do działania jako właściwe organy.

Państwa członkowskie zobowiązują właściwe organy do skutecznego nadzorowania przestrzegania niniejszego rozporządzenia oraz do podejmowania działań koniecznych do zapewnienia takiego przestrzegania.

*Artykuł 10***Procedury wnoszenia skarg w sprawie domniemanych naruszeń niniejszego rozporządzenia**

1. Państwa członkowskie określają procedury umożliwiające użytkownikom usług płatniczych i innym zainteresowanym stronom wnoszenie do właściwych organów skarg dotyczących domniemanych naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia przez dostawców usług płatniczych.

Państwa członkowskie mogą skorzystać w tym celu z istniejących procedur lub rozszerzyć ich zakres.

2. W stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla prawa do wszczęcia postępowania przed sądem zgodnie z prawem krajowym, właściwe organy informują stronę, która złożyła skargę, o istnieniu pozasądowych procedur wnoszenia skarg i pozasądowych procedur rozjemczych wprowadzonych na mocy art. 11.

Artykuł 11

Pozasądowe procedury wnoszenia skarg i procedury rozjemcze

1. Państwa członkowskie określają odpowiednie i skuteczne pozasądowe procedury wnoszenia skarg i procedury rozjemcze, regulujące rozstrzyganie sporów między użytkownikami usług płatniczych a dostawcami usług płatniczych w odniesieniu do sporów związanych z prawami i obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie wyznaczają w tym celu istniejące organy lub, w odpowiednich przypadkach, ustanawiają nowe organy.
2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych organach w terminie do dnia 29 kwietnia 2010 r. Państwa członkowskie bezzwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich późniejszych zmianach dotyczących tych organów.
3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że niniejszy artykuł ma zastosowanie wyłącznie do użytkowników usług płatniczych, którzy są konsumentami lub mikroprzedsiębiorstwami. W takim przypadku państwa członkowskie odpowiednio informują Komisję.

Artykuł 12

Współpraca transgraniczna

Właściwe organy i organy odpowiedzialne za pozasądowe procedury wnoszenia skarg i procedury rozjemcze poszczególnych państw członkowskich, o których mowa w art. 9 i 11, aktywnie i sprawnie współpracują przy rozstrzyganiu sporów transgranicznych. Państwa członkowskie zapewniają, aby taka współpraca faktycznie miała miejsce.

Artykuł 13

Sankcje

Bez uszczerbku dla art. 17, państwa członkowskie wprowadzają w terminie do dnia 1 czerwca 2010 r. przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach w terminie do dnia 29 października 2010 r. oraz powiadamiają ją niezwłocznie o każdej późniejszej dotyczącej ich zmianie.

Artykuł 14

Zastosowanie do walut innych niż euro

1. Państwo członkowskie, którego walutą nie jest euro i które postanawia rozszerzyć stosowanie niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem art. 6, 7 i 8, na swoją walutę krajową, powiadamia Komisję o swojej decyzji. Powiadomienie to jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Rozszerzenie zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia staje się skuteczne po czternastu dniach od publikacji takiego powiadomienia.
2. Państwo członkowskie, którego walutą nie jest euro i które postanawia rozszerzyć stosowanie art. 6, 7 lub 8 pojedynczo lub w jakiegokolwiek konfiguracji na swoją walutę krajową, odpowiednio powiadamia o tym Komisję. Powiadomienie to jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Rozszerzenie stosowania art. 6, 7 lub 8 staje się skuteczne po czternastu dniach od publikacji powiadomienia.

▼ B

3. Państwa członkowskie, które do dnia 29 października 2009 r. przeprowadziły już procedurę powiadomienia na podstawie art. 9 rozporządzenia (WE) nr 2560/2001, są zwolnione z wymogu złożenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 1.

▼ M2*Artykuł 15***Przegląd**

1. Do dnia 19 kwietnia 2022 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, EBC i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie dotyczące stosowania i skutków niniejszego rozporządzenia, zawierające w szczególności:

- a) ocenę sposobu stosowania przez dostawców usług płatniczych art. 3 niniejszego rozporządzenia zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/518 ⁽¹⁾;
- b) ocenę ewolucji wolumenu płatności krajowych i transgranicznych w walutach krajowych państw członkowskich oraz w euro, jak również wysokości opłat za te płatności od czasu przyjęcia rozporządzenia (UE) 2019/518;
- c) ocenę wpływu przepisów art. 3 niniejszego rozporządzenia zmienionego rozporządzeniem (UE) 2019/518 na zmianę wysokości opłat za przeliczanie walut i innych opłat związanych z usługami płatniczymi, pobieranych zarówno od płatników, jak i od odbiorców;
- d) ocenę szacowanych skutków zmiany art. 3 ust. 1 niniejszego rozporządzenia polegającej na objęciu nim wszystkich walut państw członkowskich;
- e) ocenę sposobu, w jaki dostawcy usług przeliczania walut stosują się do wymogów informacyjnych określonych w art. 3a i 3b niniejszego rozporządzenia oraz w przepisach krajowych wdrażających art. 45 ust. 1, art. 52 ust. 3 i art. 59 ust. 2 dyrektywy (UE) 2015/2366, oraz ocenę, czy przepisy te zwiększyły przejrzystość opłat za przeliczanie walut;
- f) ocenę, czy i w jakim zakresie dostawcy usług przeliczania walut napotkali trudności w stosowaniu w praktyce art. 3a i 3b niniejszego rozporządzenia oraz przepisów krajowych wdrażających art. 45 ust. 1, art. 52 ust. 3 i art. 59 ust. 2 dyrektywy (UE) 2015/2366;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/518 z dnia 19 marca 2019 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za płatności transgraniczne w Unii i opłat za przeliczenie waluty (Dz.U. L 91 z 29.3.2019, s. 36).

▼ M2

- g) analizę kosztów i korzyści dotyczącą kanałów i technologii komunikacyjnych wykorzystywanych przez dostawców usług przeliczania walut lub będących do ich dyspozycji i mogących się przyczynić do jeszcze większej przejrzystości opłat za przeliczanie walut, w tym ocenę, czy dostawcy usług płatniczych powinni być zobowiązani do proponowania przesyłania informacji określonych w art. 3a za pośrednictwem określonych kanałów komunikacji; ocena ta obejmie również ocenę technicznej wykonalności podawania jednocześnie informacji określonych w art. 3a ust. 1 i 3 niniejszego rozporządzenia przed zainicjowaniem każdej transakcji w odniesieniu do wszystkich wariantów przeliczania walut dostępnych w bankomacie lub w punkcie sprzedaży;
- h) analizę kosztów i korzyści dotyczącą wprowadzenia możliwości blokowania przez płatników wariantu przeliczenia waluty oferowanego przez stronę inną niż dostawca usług płatniczych płatnika w bankomacie lub w punkcie sprzedaży oraz możliwości zmiany ich preferencji w tej kwestii;
- i) analizę kosztów i korzyści dotyczącą wprowadzenia wymogu, by w razie świadczenia usług przeliczania walut w przypadku pojedynczej transakcji płatniczej dostawca usług płatniczych płatnika stosował do rozliczenia i rozrachunku transakcji kurs wymiany waluty obowiązujący w momencie zainicjowania transakcji.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmie co najmniej okres od dnia 15 grudnia 2019 r. do dnia 19 października 2021 r. Uwzględni ono specyfikę różnych transakcji płatniczych, z rozróżnieniem w szczególności między transakcjami inicjowanymi w bankomacie i w punkcie sprzedaży.

Sporządzając to sprawozdanie Komisja może korzystać z danych zebranych przez państwa członkowskie w związku z ust. 1.

▼ B*Artykuł 16***Uchylenie**

Z dniem 1 listopada 2009 r. rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 traci moc.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 17***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 listopada 2009 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.